

زیبایی در عکاسی

رابرت ادمز

مترجم: کریم متقی

دانشگاه هنر

تهران، ۱۳۸۸

سرشناسه:	آدامز، رابرت، ۱۹۳۷ - م. Adams, Robert
عنوان و نام پدیدآور:	زیبایی در عکاسی / رابرت ادمز؛ مترجم کریم متقی.
مشخصات نشر:	تهران: دانشگاه هنر، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری:	۲، ۱۳۲ ص.: مصور.
شابک:	۴۵۰۰۰ ریال: 978-964-6218-80-2
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا
یادداشت:	عنوان اصلی: Beauty in photography: essays in defense of traditional values, 2n. ed, c 1996.
موضوع:	عکاسی
شناسه افزوده:	متقی، کریم، مترجم.
شناسه افزوده:	دانشگاه هنر
رده‌بندی کنگره:	۱۳۸۸ ز ۹ / آ ۶۴۲ HR
رده‌بندی دیویی:	۷۷۰ / ۱
شماره کتابشناسی ملی:	۱۸۳۳۶۴۵

عنوان:	زیبایی در عکاسی
مؤلف:	رابرت ادمز
مترجم:	کریم متقی
صفحه‌آرایی:	ابوالفضل توکلی شاندیز
ناشر:	اداره انتشارات دانشگاه هنر
تاریخ انتشار:	۱۳۸۸
چاپ:	تصویر گیلان
تیراژ:	۲۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۶۲۱۸-۸۰-۲

کلیه حقوق برای دانشگاه هنر محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان سرهنگ سخایی، بین تقاطع سی‌تیر و فردوسی، شماره ۵۸، دانشگاه هنر، تلفن: ۵ - ۶۶۷۳۳۴۰۱

مقدمه ناشر

از آنجا که انسان و هنر پیوندی دیرین و گسست‌ناپذیر دارند و شاخه‌های متنوع هنری حضور مؤثر و نیرومند خویش را در تمامی عرصه‌های حیات به ثبوت رسانده‌اند، لزوم آموزش آکادمیک و پژوهش و تأمل در آثار هنری را از جنبه‌های مختلف مبانی هنر، تاریخ هنر، نقد هنر، روش تحقیق در هنر و ... در مراکز دانشگاهی آشکار کرده است.

بایش و بررسی این مباحث موجب پویایی و تحول در امر آموزش هنر می‌شود و بستری مناسب را برای ارتباط گسترده با دنیای واقعی و روزمره انسان‌ها فراهم می‌آورد که خود منجر به ارائه خدمات علمی، هنری و مشاوره‌ای مبتنی بر شناختی دو جانبه و پر ثمر به سازمان‌ها، نهادها و لایه‌های گوناگون اجتماع می‌شود.

بررسی دوره‌های متعالی تمدن اسلامی در طول اعصار نشان می‌دهد که غنای مکاتب خلاق و نوآور از هر قسم، مدیون پژوهش و ره بردن به سرچشمه‌های اصلی علوم و معارف، از طریق ترجمه و تألیف آثار بوده است.

پژوهش در هنر مقوله‌ای است سهل و ممتنع، گوه‌ره و ماهیت آثار هنری بیش از هر چیز برخاسته از قدرت ابتکار و ذهن جست‌وجوگر انسان و نیروی تخیل اوست و بدون تردید جنس آن از بنیاد با سایر دستاوردهای بشر متفاوت است، تحقیق و تتبع در آثار هنری نیز رنگ و بویی متفاوت به خود می‌گیرد و متدولوژی بیش از آنکه بر روش‌های اثباتی و مرسوم علمی (تحقیق کمی) متکی باشد با شیوه‌های تفسیری، تأویلی و انتقادی (تحقیق کیفی) همسویی پیدا می‌کند و در نهایت پژوهش در هنر نیز همانند خلق آن، مسیری متفاوت، پویا و تعاملی را طی می‌کند.

در این راستا دانشگاه هنر، بر آن است با همکاری هنرمندان، هنرشناسان و هنردوستان کشور رسالت آموزشی - پژوهشی خویش را در خصوص شناساندن روح هنر تداوم بخشد و آخرین دستاوردهای پژوهشی و یافته‌های هنری - علمی را در گستره‌ی هنرهای گوناگون در اختیار استادان، دانشجویان و دیگر دوست‌داران هنر قرار دهد.

معاونت پژوهشی

مقدمه مترجم

عکاسی هم هنر است و هم علم. در قالب بیان بینش شخصی، هنر و به لحاظ وابستگی به فن آوری، علم است. البته این طبیعت دوگانه، منحصر به عکاسی نیست. تمامی شیوه‌های بیانی خلاق مانند موسیقی و نقاشی هم از جنبه‌های علمی و هنری برخوردارند. اشراف به عکاسی در گرو آگاهی از جنبه‌های علمی و هنری آن است. توفیق در هر دو زمینه متضمن نمود جادویی این رسانه است. عکاسان در جای جای این جهان، همه از دریچه دوربین رویدادها و مناظر را ثبت می‌کنند. اکنون جایگاه هنر عکاسی به نسبت گذشته روشن و استوار شده و به تمامیت ویژگی‌های ساختاری خود نایل آمده است و دیگر به مثابه امکانی در خدمت سایر عرصه‌های هنری تجسمی، همچون نقاشی تلقی نمی‌شود. این رسانه جنبه‌های زیباشناختی خاص خود را دارد.

"زیبایی حقیقت است و حقیقت زیبایی است، جز این چیزی نمی‌دانیم و به چیزی جز این نیاز نداریم."

جان کیتس^۱

1. John Keats

"حقیقت زیباست، اما زیبایی همواره حقیقت نیست. زیبایی و حقیقت در نقطه‌ای با هم تلاقی می‌کنند، من به دنبال آن نقطه‌ام."

لودویک وان بتهوون

"زیبایی نه نقشی است که چشم بر آن گشایید و نه آوازی است که بدان گوش سپارید."

جبران خلیل جبران

"... زیبایی یک نیاز نیست، بلکه تجربه‌ای از وجد و شادی و مستی است."

جبران خلیل جبران

"من به این یقین رسیده‌ام که بالاترین کنش خرد، که بر تمامی ایده‌ها حکومت می‌کند، کنش زیباشناسانه است، حقیقت و نیکی جز در زیبایی دست‌یافتنی نیستند."

ویلهم یوزف فون شلینگ

معیارهای زیباشناختی عکاسی کدام‌اند؟ زیبایی در عکاسی چه می‌تواند باشد و چه چیزی زیبا نیست؟ ... چنین سؤال‌هایی موضوع بحث کتاب حاضر است.

در پایان از زحمات اداره انتشارات دانشگاه هنر، که در چاپ و انتشار این کتاب زحمات زیادی را متحمل شدند، و نیز تشویق‌های آقای دکتر سید جواد سلیمی، مدیر محترم گروه عکاسی دانشگاه کمال تشکر و سپاس دارم. همچنین منت‌دار دوست و استاد ارجمند آقای حسن خویدل هستم که با شکیبایی و همدلی، ویرایش فنی (علمی) این کتاب را متقبل شدند.

کریم متقی

تبریز - ۱۳۸۸

فهرست مطالب

مقدمه نویسنده.....	۱
پیشگفتار.....	۵
فصل اول: حقیقت و منظره.....	۷
فصل دوم: زیبایی در عکاسی.....	۲۱
فصل سوم: نقد خوب.....	۵۵
فصل چهارم: عکاسی از شرارت.....	۷۳
فصل پنجم: خلق هنری نو.....	۸۹
فصل ششم: آشتی با جغرافیا.....	۱۰۹
ماینور وایت.....	۱۱۱
فرانک گولکه.....	۱۲۱
سی.ای. هیکمن.....	۱۲۵

مقدمه نویسنده

نوشتن قسمت‌هایی از این کتاب بیش از بیست و پنج سال پیش آغاز شد. آن زمان به نظر می‌رسید دانشجویان عکاسی سؤال‌هایی را که در ذهن دارند، مطرح نمی‌کنند - سؤال‌هایی پرمخاطره و گوناگون درباره "ارزش زندگی در چیست؟" گاه مخاطبان، نوعی دمدمی مزاجی در پاسخ‌های من احساس می‌کردند. تنها چیزی که می‌توانم بگویم این است که امیدوارم در ارائه آن به‌قدر کافی صادق بوده باشم. در کتاب *یودورا ولتی*^۱، به نام *سیب‌های طلایی*^۲، یکی از شخصیت‌های داستان فکر می‌کند که: "همه چیزهای متضاد روی زمین به هم نزدیک‌اند." و از این میان "یأس و امیدواری، نزدیک‌ترین تضادها" هستند. به نظر من این همان چیزی است که همه ما آن را تجربه می‌کنیم.

در مرحله‌ای از مقاله، به باورهای ورای متن آن اشاره می‌کنم، باورهایی که ادامه کارم را موجه می‌سازد. تعجب می‌کنم از اینکه تلاش زیادی کرده بودم تا اطلاعاتی درباره آن باورها ارائه دهم، اما می‌دانم که

۱. Eudora Welty, (۱۹۰۹-۲۰۰۱)، آمریکایی، نویسنده داستان‌های کوتاه

2. The Golden Apples

هنوز شرح ساختار ناشناخته آنها برای خود من هم مشکل است. شاید "چهار کوارتت"^۱ تی. اس. الیوت^۲ در توضیح بسیاری از آن باورها برایم کافی باشد.

مخاطبانی که با هنر و ادبیات سر و کار دارند، وقتی پی می‌برند که من معلم هستم، این سؤال همیشگی را از من می‌پرسند که آیا درک هنر نیاز به آموزش رسمی دارد؟ من این طور فکر نمی‌کنم.

بهانه نخست این مقاله به بحث‌های من با دانشجویان کالج سینت جان^۳ در سانتا ف^۴ - ۱۹۷۶ - برمی‌گردد، جایی که کانون "کتاب‌های بزرگ" به شمار می‌رود. در آنجا احساس کردم که می‌توانم بر درک سستی و مهم آکادمیک آنها تکیه کنم. در هر حال، کسی مجبور نیست برای خلق هنر و درک یا لذت بردن از آن به دانشکده برود. همان‌گونه که بعضی از هنرمندان و منتقدان برجسته، خودآموخته‌اند.

در زمان نوشتن این کتاب، پیشرفت از عکاسی سیاه و سفید به رنگی، از مهم‌ترین دگرگونی‌های حادث در عکاسی بود. از آنجا که در این کتاب نمونه‌های عکس رنگی یا اشاره‌ای به موارد استفاده آن وجود ندارد، شاید این تصور را در خوانندگان به‌وجود آورد که من آن را بی‌اهمیت می‌شمارم، اما چنین نیست و بر این باورم هر روشی که بتواند به‌طور مؤثر ثبت، و معنی را تصدیق کند دارای اهمیت است و اگر قرار باشد کتاب را دوباره بنویسم سعی خواهم کرد نمونه آثار موفق رنگی را هم در آن بیاورم. بر اساس دلایلی شخصی، عکاسی رنگی را انتخاب

1. Four Quartets

۲. T. S. Eliot, (۱۸۸۸-۱۹۶۵)، شاعر، نمایشنامه‌نویس و منتقد ادبی آمریکایی - انگلیسی

3. St. John

۴. Santa Fe، پایتخت ایالت نیومکزیکو، آمریکا

نکردم، زیرا به خاطر می‌آورم که سرودن شعر آزاد چقدر سخت است و عکاسی رنگی نیز شباهت‌هایی با آن دارد، زیرا در هر دو، همه چیز به‌طور طبیعی اتفاق می‌افتد.

ورود تمهیدات مجازی رایانه‌ای، تحولات دیگری را در عکاسی به وجود آورده است که نوآوری‌های تصویری ساده‌تر را ممکن می‌سازد. من هنوز به توانایی‌های مورد تأیید بیشتر اعتقاد دارم، اما همان‌گونه که نوشته‌ام این نوآوری‌های پرزحمت، مانند اکثر مواردی که در آن مشاهده می‌شود، نباید لگام گسیخته باشند. احتمال می‌دهم افرادی نیز پیدا خواهند شد که فن‌آوری نوین را به نحوی شایسته مورد استفاده قرار دهند.

فکر می‌کنم این کتاب به این خاطر که موضوع مقاله‌های آن - هنر - مستدل و غنی‌تر از آن چیزی است که معمولاً در مطبوعات به چاپ می‌رسد، از اقبال عمومی برخوردار شده است. تجربه نشان داده که عکس‌های ارزشمند آنهایی هستند که استقلال عمل دارند و تابع جریان‌های زودگذر نیستند و همین ما را یاری می‌دهد که (ارزش) دوباره آن را با شهامت بازگو کنیم.

رابرت ادمز

لانگمونت، کلرادو - ۱۹۹۶

پیشگفتار

موضوع این مقاله‌ها شباهت‌هایی به هم دارند و شیوه برخورد من با آنها، مختصر و شخصی بوده است. از آنجا که برخی از مقاله‌ها نخست به صورت سخنرانی در دانشگاه ارائه شده‌اند، امید است خوانندگان مرا به خاطر شیوه‌ای که اتخاذ کرده‌ام، ببخشند، زیرا از من درخواست شده بود که به عنوان یک عکاس سخنرانی کنم. اکنون گمان می‌کنم مخاطبان را به تحمل زیاده‌روی‌های خود مجبور کرده‌ام. اما این راهی برای من بود تا ببینم اگر پندار/از مد/افتادگی را باور داشته باشیم، در آن‌صورت هنر و کاربرد آن بخشی از زندگی خواهد بود یا نه.